

РЕЦЕНЗИЯ

за конкурса за заемане на академичната длъжност „доцент” в
Икономически университет-Варна, катедра „Икономика и управление
на строителството”

по професионално направление 3.8. Икономика, научна специалност –
Икономика и управление / човешки ресурси и строителство/ с
единствен кандидат в конкурса гл.ас. д-р Катя Неделчева Антонова.

Научното жури по конкурса е определено със Заповед на
Ректора на Икономически университет-Варна № РД 06-
1535/11.06.2018, по обявения в Държавен вестник Брой 34/20.04.2018 г.
конкурс за академична длъжност „доцент”. Конкурсът е обявен за
нуждите на катедра „Икономика и управление на строителството”.

Настоящата рецензия е написана

**от Професор Константин Савов Калинков – доктор по
икономика**

**Икономически университет – Варна-хабилитиран по научно
направление 3.8. Икономика, научна специалност-Икономика и
управление**

Въз основа на глава трета, раздел III от Закона за развитие на
академичния състав в Р.България /ЗРАСРБ/, обнародван в ДВ бр.38 от
21 май 2010 г. и Правилата за условията и реда за придобиване на
научни степени и заемане на академични длъжности в Икономически
университет-Варна.

Персонална характеристика на кандидата

Кандидатката в конкурса за заемане на академична длъжност
„доцент” - гл. ас. д-р Катя Н. Антонова е родена в град Велики
Преслав, където завършва и средното си образование в ЕСПУ
„Черноризец Храбър”. През периода 1985 - 1990 г. завършва

специалност „Икономика на строителството” към катедра „Икономика и управление на строителството” при Икономически университет-Варна с придобита образователна и квалификационна степен „магистър”. През периода 2006 - 2010 г. е зачислена за докторант към катедра „Икономика и управление на строителството” като през 2010г. успешно защитава дисертация на тема” Усъвършенстване на системата на професионално обучение в строителните предприятия в Р.България”. За целта получава диплома за образователната и научна степен „Доктор” по научната специалност 05.02.18. „Икономика и управление”, диплом № 34427 от 02.08.2010г. / Коректно приложено нотариално заверено копие от дипломата към документите на конкурса/.

**Количествена и съдържателна характеристика на
представените научни трудове**

За участие в конкурса за заемане на академична длъжност „доцент” кандидатката гл.ас. д-р Катя Антонова представя една монография, 6 научни статии 5 научни доклада ката самостоятелни издания. В съавторство са представени 2 монографии, една студия, две научни статии и 5 учебника и учебни помагала. Общата научна продукция по конкурса е в обем от 885 страници. Необходимо е да се отбележи, че научната продукция на кандидатката отговаря на минималните изисквания според чл.71, ал.4 от Правилата за условията и реда за придобиване на научни степени и заемане на академични длъжности на ИУ-Варна. /Вж.-таблица-1/

Обобщена таблица за представените научни публикации

/ таблица-1/

№	Вид на научните публикации	Самостоятел на		В съавторство		Общо	
		Брой	стр.	Брой	стр.	Брой	стр.
1.	Монографии	1	272	2	29	3	301
2.	Студии			1	28	1	28

3.	Научни статии	6	74	2	23	8	97
4.	Научни доклади	5	52			5	52
5.	Учебници и учебни помагала			5	407	5	407
6.	Други публикации						
	Общо:	12	398	10	487	22	885

Основният монографичен труд на гл.ас.д-р Катя Антонова за участие в конкурса е обсъден на катедрено заседание на катедра „Икономика и управление на строителството” и с решение на катедрения съвет е насочен за рецензиране и публикуване в редколегията на специализираното научно издание монографична библиотека „Проф. Цани Калянджиев”. Монографичният труд е на тема „Влияние на стратегията за устойчиво развитие на Европейския съюз върху българския строителен сектор” и е рецензиран от двама професори. Посветен е на актуален и значим за икономиката проблем, а именно решаване на проблеми, свързани със същността и особеностите на устойчивия подход в развитието на сектор”Строителство”, като за целите на изследването, специално е разгледана ролята на човешкия фактор. Научното изследване е логически структурирано в шест глави със съответните параграфи, като първата и втората глава на монографичния труд очертават методологическите въпроси и инструментариума на устойчивото развитие. Авторката разглежда прилагането на европейската стратегия за устойчиво развитие във връзка с устойчивото развитие в практиката на българския строителен бизнес. В глава шеста е изведена ролята на човешките ресурси като основен фактор за устойчиво развитие на предприятията от строителния сектор. В тази насока авторката на монографичния труд на стр.193 отбелязва, че „Един от аспектите на устойчивото развитие е социалният.”

Общото ми впечатление от монографичния труд е, че той представлява задълбочено научно-приложно изследване, посветено на актуален проблем - устойчивото развитие. Приносните моменти в монографията могат да се свържат с:

-Авторовото виждане по същността на устойчивото развитие в строителния сектор.

- Извеждане на ролята на човешкия фактор като основен фактор в устойчивото развитие на сектор”строителство”.

- Адаптирана и усъвършенствана система от показатели за устойчиво развитие.

- Конструирание на нови авторски модели даващи по-адекватна оценка на устойчивото развитие и управление на строителните предприятия.

Другите научноизследователски трудове, с които гл.ас.д-р Катя Антонова участва в конкурса за заемане на академична длъжност „доцент”, са пряко свързани с научната област, която изследва и представляват логическа връзка между теорията и практиката.

Определящо за научната продукция на кандидатката по конкурса е нейната актуалност и последователност. Съдържанието на тази научна продукция е доказателство за добрата информираност в съответната област, стремеж към оригиналност, съвременна интерпретация и търсене на иновативни решения.

В заключение може да се обобщи, че научната продукция на кандидатката в конкурса отговаря на наукометричните изисквания и нормативните разпоредби по отношение на вида и качеството на необходимите публикации и монографични трудове.

Количествена и качествена оценка на учебно – преподавателската работа

Гл. ас. д-р Катя Н. Антонова в периода 2006 - 2010 г. е хоноруван асистент към катедра „Икономика и управление на строителството” при Икономически университет - Варна. През 2010 – 2011г. заема длъжността асистент към същата катедра. До датата на конкурса кандидатката заема длъжността главен асистент.

Кандидатката в конкурса има активна преподавателска дейност. В ОКС „бакалавър” участва в дисциплините „Управление на

човешките ресурси”, „Управление на персонала”, „Финансиране на недвижимата собственост”, „Устойчиво строителство”, „Организационно поведение и култура”, „Корпоративна социална отговорност” за специалностите „Бизнес икономика”, „Строителен бизнес и предприемачество” и „Недвижими имоти и инвестиции”. Гл.ас.д-р Катя Н. Антонова участва в преподаването на дисциплината „Икономика на труда” за всички специалности.

В ОКС”Магистър” участва в дисциплините „Управление на заплатите”, „Бизнес преговори”, „Стратегическо управление на човешките ресурси” за специалностите „Бизнес икономика”, „Строително предприемачество”, „Мениджмънт на човешките ресурси”.

От представената справка към документацията по конкурса от ръководителя на отдел „Учебна дейност и студенти”, гл.ас.д-р Катя Н.Антонова има учебна натовареност за учебната 2016/2017 и 2017/2018 в бакалавърската степен – всичко: 840 часа. За същия период учебната ѝ натовареност в магистърската степен е 90 часа.

Личните ми впечатления от гл.ас.д-р Катя Н.Антонова са, че тя се е утвърдила като коректен и признат в научната област университетски преподавател. За утвърждаването ѝ като специалист в научната област която изследва и преподава има богатата ѝ подготовка, придобити знания и опит в практиката преди постъпването ѝ в университета. Този опит тя оптимално съчетава с теоретическите основи на научната област, което я утвърждава като педагог и специалист.

Идентифициране на приносите в научноизследователската работа. Оценка на цитиранията на кандидата. Оценка на качеството на разработките от езикова гледна точка

В научноизследователската дейност на гл. ас. д-р Катя Н. Антонова се установяват необходимите приносни моменти, които коректно са идентифицирани и представени в съответната справка, включена в документацията по конкурса. Основните и значими

приноси са пряко свързани с научната специалност Икономика и управление / човешки ресурси и строителството /.

Научните приноси в научноизследователската дейност на кандидатката в конкурса за „доцент” могат да се търсят в трите основни направления оформени от научната продукция на авторката, а именно: човешки ресурси, устойчиво развитие и устойчиво строителство.

В първото направление „Човешки ресурси”, на основата на едно по-задълбочено проучване на специализираната литература в тази област, са изведени мнения, възгледи и становища на различни автори, което е довело до необходимостта от прецизиране на понятийния апарат отнасящ се до системите за управление на човешките ресурси в предприятията. Допълнени и доразвити са някои теоретико-приложни аспекти на системите за управление на човешките ресурси.

- На основата на научен анализ кандидатката по конкурса е извела теоретичните аспекти на същността и особеностите на системите за управление на човешките ресурси, като е обогатена и допълнена теоретико-методологическата база в това отношение. Публикации: 11.3;14.3;15.4;17.6;18.7;21.2**
- Ролята на човешките ресурси като основен фактор за устойчиво развитие на предприятията се явява основен акцент в изследванията на автора. Силен изследователски и приносен момент се явява съставената от авторката анкетна карта с помощта на която е проведено проучване в българските строителни предприятия от Североизточния и Югоизточния район на страната.**

Във второто направление „Устойчиво развитие”, на основата на обстоен анализ на български и чуждестранни специализирани източници, в изследваната област е изяснена същността на концепцията за устойчиво развитие. Приносен момент се явява прецизирането на понятийния апарат в тази област и адаптирането и усъвършенстването на съществуващата методология. Определено трябва да се отчете , че кандидатката по конкурса за „доцент” е една от малкото специалисти в страната, които се занимават с проблемите

на устойчивото развитие в сектор "Строителство" в частност човешките ресурси в строителството. Приносен момент на авторката се явява и адаптираната и усъвършенствана система от показатели за устойчиво развитие. Публикации: 8.1;9.1

Приносен момент се явяват и модефицираните известни модели , като на тази основа са конструирани нови авторски модели, даващи по-адекватна оценка на устойчивото развитие и управление на строителните предприятия. За целта е предложен собствен подход за нормиране на коефициентите, участващи в модела, който осигурява съизмеримост на резултатите. Публикации: 8.1;10.2.

Ролята на човешките ресурси като основен фактор за устойчиво развитие на предприятията от строителния сектор се явява основен акцент в изследванията на автора. Приносен момент в тази насока е съставената от автора втора анкетна карта, с помощта на която е проведено проучване в български строителни предприятия. На тази основа е направен анализ на динамиката и особеностите на функционирането на строителния сектор в страната, като са разкрити основни тенденции. Публикации:8.1.

В третото направление „Устойчиво строителство” приносните моменти на авторката могат да се търсят в аргументираното обосноваване на необходимостта от допълване на някои аспекти в теорията, отнасяща си до устойчивото строителство. Приносът на авторката в това направление е допълване на част от теорията свързана с устойчивото строителство. На тази основа авторката обосновава идеята за необходимост от унифициране на механизмите и инструментите за оценяване и създаване на единна система за оценка, която да е комплексна и да постига баланс между икономическите, социалните и екологичните аспекти. Приносният момент на авторката се състои в предлаганата система от показатели за оценка на устойчивостта с цел да е приложима за всички видове сгради. На основата на добри чуждестранни практики се дават някои препоръки за популяризирането на устойчивото строителство и в нашата страна.

Публикации: 20.1.;22.3.;23.4.;24.5.;12.1.

Определено трябва да се отчете че научните публикации на кандидатката в конкурса за „Доцент”, и то не само тези от конкурса а и всички останали, представляват принос в икономическата литература в областта на икономика на строителството поради факта,

че гл. ас. д-р Катя Н. Антонова работи и твори в единствената катедра във Висшите училища в страната, където се разглеждат въпросите по икономика на строителството.

Освен посочените приноси в научните разработки на гл.ас. д-р Катя Н. Антонова, трябва да се отчетат и постигнатите положителни резултати по отношение на обогатяване съдържанието на учебници и учебни помагала, при които са използвани творчески подходи при представянето на теоретичния учебен материал.

В заключение приемам , че приносите са лично авторско дело и са реални и значими. На тази основа са обогатени съществуващите знания и е доразвита методологията в научната област по конкурса.

Гл. ас. д-р Катя Н. Антонова е представила справка за установени 3 цитирания на научни публикации/ при изискуем минимален брой три/. Като две от цитиранията са направени в публикации, включени в системи за индексирание, реферирание и оценяване. След приключване на срока по конкурса излиза монографията „Развитие на строителството в България в контекста на новия програмен период 2014 - 2020”, с автори - Илиев, Пл. и колектив, изд. Наука и икономика” на Икономически университет-Варна, 2018 /ISBN-978-954-21-0971-6/, която кандидатката коректно не е включила в общия списък на публикациите по конкурса. Независимо от този факт на стр. 67 в монографията авторката е цитирана. Необходимо е да се отбележи още един факт, че специалистите в нашата страна, които работят в научната област на авторката са много малко и вероятността за цитиране също е по-малка за разлика от други научни области.

Научните публикации на кандидатката по конкурса за „доцент” са написани на съответстващото за целта научно ниво, с необходимия научен стил, отразяващ добра теоретична подготовка и информираност в научната област на конкурса.

Критични бележки и препоръки

Бележките и препоръките към кандидата по конкурса за „доцент” имат пожелателен, колегиален и конструктивен характер и са насочени към бъдещата научноизследователска дейност. Те не оказват влияние върху общата ми положителна оценка и не влияят на крайната ми оценка по конкурса. На тази база препоръките са :

- Гл. ас. д-р Катя Н. Антонова има съответния научен потенциал, има богат практически опит основан на добра теоретична основа, което налага да препоръчам на авторката да бъде по категорична в заключенията и изводите си в конкретните научни изследвания.
- Устойчивото развитие изисква адекватни и синхронизирани решение и действия на различно управленско равнище - държавно, регионално, местно /общинско/ и локално/градско/. Това обстоятелство трябва да бъде „червена нишка” на авторката във всичките ѝ научни изследвания.
- Необходимо е кандидатката по конкурса да прояви по-голяма активност при реализирането на самостоятелни научни публикации, което ще я утвърди още повече като водещ изследовател в тази научна област.
- Необходимо е да се увеличи участието в международни научни форуми и публикуването в реферирани научни издания.

Заключение

Главен асистент Катя Н. Антонова - доктор по икономика е университетски преподавател с учебно-педагогическа дейност, която отговаря на изискванията за заемане на академичната длъжност „доцент”. В научните ѝ трудове се съдържат значителен брой научни, научно-приложни, приложни и учебно-методически приноси, имащи значимост за науката и практиката. Кандидатката по конкурса напълно отговаря на изискванията за получаване на академичната длъжност „доцент” съгласно ЗРАСРБ, Правилника за неговото приложение и ПУРПНСЗД на Икономически университет-Варна.

На основата на гореизложеното и отразените приноси моменти в научните публикации имам пълно основание да дам **ПОЛОЖИТЕЛНА ОЦЕНКА** и да предложа на уважаваните от мен членове на научното жури да гласуват „ЗА” за заемане на академичната длъжност „доцент” от страна на кандидата гл.ас.д-р

Катя Н. Антонова в професионално направление 3.8. Икономика, научната специалност – Икономика и управление /човешки ресурси и строителство/.

**м. август 2018
гр. Варна**

Рецензент:.....
/ проф. д-р К. Калинков /

РЕЦЕНЗИЯ

Вх. №

1220-573/08.08.18

Относно: конкурс за заемане на академична длъжност „доцент“

Изготвил рецензията: проф. д-р ик. н. Бойко Иванов Атанасов – професионално направление 3.8. Икономика, научна специалност Икономика и управление, по реда на §1 / ПМС № 11 / 24.01.2012 г.

I. Основание за написване на рецензията

Рецензията е написана на основание: 1. Заповед на Ректора на Икономически университет – Варна № РД 06-1535/11.06.2018 г. за назначаване на Научно жури по обявения конкурс за заемане на академична длъжност „доцент“; 2. Решение на Научното жури от заседанието на 26.06.2018 г. за избор на председател и определяне на рецензенти; 3. Уведомително писмо от отдел „Научноизследователска дейност и докторантура“ при Икономически университет – Варна; 4. Приложено изпратените документи на кандидата и неговите публикации за участие в конкурса.

Рецензията в съдържателно отношение е съобразена с: 1. Изискванията на Закона за развитие на академичния състав в Република България; 2. Правилата за прилагане на Закона за развитие на академичния състав в Република България; 3. Правилата за условията и реда за придобиване на научни степени и заемане на академични длъжности в Икономически университет – Варна (за академична длъжност „доцент“) (ПУРПНСЗАД в ИУ – Варна); 4. Традициите, добрите университетски и академични практики в рецензентската дейност.

II. Данни за конкурса

Конкурсът за заемане на академична длъжност „доцент“ по професионално направление 3.8. Икономика, научна специалност – Икономика и управление (човешки ресурси и строителство) е обнародван в ДВ бр. 34 / 20.04.2018 г. и е обявен за нуждите на катедра „Икономика и управление на строителството“ при Стопански факултет на Икономически университет – Варна. Единствен кандидат в конкурса е гл. ас. д-р Катя Неделчева Антонова.

III. Персонална характеристика на кандидата

Гл. ас. д-р Катя Антонова е с придобита образователна и квалификационна степен „магистър“ в ИУ – Варна през периода 1985 – 1990 г. За кратък период от време (1990 – 1991 г.) работи в Завод за печатни платки, гр. Велики Преслав като специалист „Труд и работна заплата“ към отдел „Труд и работна заплата“. В последствие в периода 1991 – 2010 г. изпълнява длъжността „Инспектор стипендии и общежития“ към „Финансово счетоводен отдел“ на ИУ – Варна. Като асистент към катедра „Икономика и управление на строителството“ започва своята научно-преподавателска кариера през 2011 г., след придобиване на образователна и научна степен „доктор“ по научна специалност 05.02.18 „Икономика и управление“. От 2011 г. след конкурс Катя Антонова е избрана за главен асистент към катедра „Икономика и управление на строителството“, като в периода 2013 – 2015 г. изпълнява длъжността Ръководител на отдел „Научна дейност и студенти“.

Реално професионалната кариера на гл. ас. д-р Катя Антонова е почти изцяло в ИУ – Варна, а академичното ѝ развитие е естествено и закономерно следствие от резултатите от учебната работа, научноизследователската работа и богатото разнообразие от други нейни дейности – работа със студенти и докторанти, международна преподавателска дейност, участие в научно-изследователски проекти, осъществени специализации, членство в научни организации, съвети, комисии, работни групи, а така също осъществява и консултантска дейност в областта на човешките ресурси, трудовите отношения и пенсионирането.

Гл. ас. д-р Катя Антонова взема активно участие в изпълнението на 11 научни проекта, като в една част от тях е в позиция на координатор, в други като наставник, а в голяма част от тях участието ѝ е на позиция външен оценител.

Обобщената ми оценка е, че кандидатът за заемане на академичната длъжност „доцент“ е с една достатъчно добра академична кариера и с авторитетно присъствие в академичната общност на ИУ – Варна.

IV. Количествена и съдържателна характеристика на представените научни трудове

В конкурса за заемане на академична длъжност „доцент“ гл. ас. д-р Катя Антонова участва с общо 22 публикации, които приемам за

рецензиране поради насочеността към конкурса и по специално към сектора строителство.

Рецензираната научна продукция по своята структура обхваща:

- Една самостоятелна монография с общ обем от 272 страници.
- Три студии, двете от които са самостоятелни в чуждестранно издание и една в съавторство с общ обем от 57 страници.
- Осем научни статии, шест от които са самостоятелни и две в съавторство, публикувани в чуждестранни и наши индексирани издания.
- Пет научни доклада изцяло самостоятелни, публикувани в Сборници доклади от научни конференции с международно участие, с общ обем от 52 страници.
- Три учебника и две ръководства в съавторство, с общ обем от 407 страници.

В частта други публикации следа да бъде отчетена невключената в Списъка на научните публикации монография.

Прегледът на научната продукция на кандидата в конкурса дава основание да се направят няколко съществени извода с оценъчен характер:

Първо, гл. ас. д-р Катя Антонова значително превишава законово изискуемото и допълнително изискуемото от ПУРПНСЗАД в ИУ – Варна (за академична длъжност „доцент“) в количествено отношение.

Второ, научната продукция обхваща всички компоненти на структурата на научните публикации и изцяло се отнася по научната специалност на конкурса.

Трето, научните трудове се отличават със своята актуалност.

Четвърто, публикациите са предимно самостоятелна изява на кандидата, което определено е тяхно достойнство.

Пето, всички научни трудове са публикувани в авторитетни, специализирани и индексирани издания и списания у нас и в чужбина.

С известна условност научната продукция на гл. ас. д-р Катя Антонова би могла да се представи в следните тематични направления:

- трудове, посветени на методически и методологически проблеми на устойчивия подход на развитие и управление на икономиката като цяло и на строителния сектор, в частност на неговите предприятия (10 броя);

- публикации с насоченост към теоретико-методологическото изследване на човешките ресурси, като фактори за устойчивото развитие (6 броя);
- трудове, извеждащи възможности за управление на знанията, осигуряващи ефективност и икономически просперитет на организациите (5 броя);
- учебници и учебни пособия (ръководства) (5 броя).

На първа позиция, по мое виждане, към най-съществените от първото научно направление, следва да бъде отнесен монографичният труд „Влияние на стратегията за устойчиво развитие на Европейския съюз на българския строителен сектор“. Целта на изследването, като конкретизация на изследователската теза („възможностите на устойчивия подход на развитие не са достатъчно използвани от българските строителни предприятия, поради което е необходимо прилагането на интегриран подход за реализиране на основните критерии за устойчивост на Европейския съюз“) е изпълнена логично върху следните няколко познавателни етапа: първо, проучени са известни концепции и на тази база е осъществен задълбочен анализ, като са прецизирани и допълнени в теоретичен план обхвата и съдържанието на понятийния апарат на устойчивото развитие; второ, изведена и предложена е научно-обоснована аргументация за необходимостта от оценка на дейностите за устойчиво развитие в предприятията и прилагането на системата от показатели в тази връзка; трето, на основата на статистическа информация (данни от собствено емпирично проучване) и действаща нормативна материя сполучливо е направен анализ на динамичните характеристики и особености при функционирането на устойчивия подход на развитие в предприятията на строителния сектор; четвърто, изведени са възможности за прилагане на европейската стратегия за устойчиво развитие в практиката на българския строителен сектор; пето, на база постигнати резултати от осъществените изследвания се правят целесъобразни препоръки за устойчивото развитие в строителните предприятия в България; шесто, подходящо е конструиран и използван икономико-математически модел за оценка на устойчивото развитие на ниво „предприятие“.

По своята същност монографичният труд има теоретично-приложен характер. Последното предоставя редица възможности и предимства на автора по отношение на изследователските подходи и подбора на

адекватни средства за анализ, които превъзходно са използвани. Достатъчно обстойно и аналитично е изследвано устойчивото развитие, изведени са показатели за измерването му и на тази база е представен модел на връзките за реализация на стратегия за устойчиво развитие. Предложеният от автора модел създава реални предпоставки за повишаване качеството на произвеждания продукт и повишаване имиджа на строителните предприятия посредством съсредоточаване на усилията за изпълнение на стратегическите алтернативи. Конструираният икономико-математически модел има конкретна практическа насоченост и реално допълва предлагания от автора инструментариум на изследването на устойчивото развитие.

В резултат от извършения обстоен анализ на статистическа информация (в повечето случаи за периода 2005 – 2013 година), както и от резултатите на проведено анкетно проучване в български строителни предприятия от североизточния и югоизточния райони, авторът прави поредица от важни изводи, касаещи устойчивото развитие в практиката на българския строителен бизнес. Като следствие от този анализ са формулирани обобщени изводи, предложени конкретни мерки и цели, които следва да се предприемат от държавата за създаване на условия за реализация на устойчив подход в строителството.

Най-общо монографичният труд на гл. ас. д-р Катя Антонова може да бъде оценен от позиция на допълване, доразвиване, и усъвършенстване теоретико-методологичната база на концепцията за устойчиво развитие, като са изведени възможности за нейната реализация в практиката на българския строителен бизнес. В изследването се съдържат редица сполучливо осъществени анализи, оценки, разработки, идеи и изводи, които могат да бъдат оценени като постижение на автора в посока обогатяване и актуализиране на съществуващи знания. Следва да се посочи и особена заслуга на кандидата по отношение на представените изводи и обобщения след всеки параграф, с което по един специфичен начин се откроява осезаемото присъствие на автора в цялостното изложение.

На подобна и в известна степен допълваща тематична проблематика са посветени публикации 9.1, 10.2, 12.1, 13.2, 19.8, 20.1, 22.3, 23.4 и 24.5.

Втората научна проблематика, по която кандидатът в конкурса представя участие с публикации под номера 8.1, 9.1, 11.3, 17.6, 18.7 и 19.8, се отнася до управление на човешките ресурси в предприятието. В тези

публикации са очертани възможности за стратегическо управление на човешките ресурси. Конкретно вниманието на автора е насочено към устойчивото управление на човешките ресурси в организациите, като се акцентира основно върху четири стратегически алтернативи – усъвършенстване на заетите чрез обучение, привличане и задържане на таланти, управление ангажираността на заетите и промяна в парадигмата на лидерството.

Към трето направление се отнасят част от публикация 8.1 (по-точно параграф 6.1) и публикации под номера 14.3, 15.4, 16.5 и 19.8. В тези изследвания вниманието на автора е насочено към една нова научна област на познанието – икономика на знанието, която се приема като важна концепция, а самото управление на знанието – като съществен фактор за постигане на устойчиво конкурентно предимство. Важен момент от теоретико-методологичната част на изследванията е обосноваването на системния подход за управление на знанията, уменията и компетенциите на заетите в организацията, което гарантира ефективното използване на човешките ресурси.

Кандидатът в конкурса за заемане на академичната длъжност „доцент“ много добре се представя и в частта участие в написване на учебници и учебни пособия (25.1, 26.2, 27.3, 28.4 и 29.5) с общ обем на самостоятелно участие от 407 страници. Следва да се отбележи, че учебниците и учебните пособия се отличават с редица педагогически достойнства – прецизен и достъпен стил на изложение, което до голяма степен улеснява студентите при усвояване на учебното съдържание по съответната дисциплина. Друго допълнително достойнство на учебниците и учебните пособия е обстоятелството, че голяма част от тематичните единици могат да бъдат полезни на работодателите, икономистите, мениджърите по човешки ресурси и други специалисти в сферата на труда.

Чувствам за свое задължение да отбележа участието на гл. ас. д-р Катя Антонова със самостоятелна глава в колективна монография „Развитие на строителството в България в контекста на новия програмен период 2014 – 2020“ в обем от 58 страници. В известен смисъл глава трета с наименование „Устойчив подход при развитието на строителния сектор“ дублира по съдържание части от публикациите на кандидата в конкурса. Отново се прави опит да се прецизират понятията „устойчив подход в строителството“ и „устойчиво строителство“. Предложена е аналогична система за сертифициране и оценка на устойчивите сгради, като са

предложени конкретни мерки за популяризиране на устойчивото строителство, за осигуряване на благоприятни условия за инвестиция в изграждането на нови и в обновяването на съществуващи сгради.

V. Количествена и качествена оценка на учебно-преподавателската дейност

Гл. ас. д-р Катя Антонова през периода 2016 – 2018 г. води упражнения и лекции по следните дисциплини в ОКС „бакалавър“: Управление на персонала, Финансиране на недвижимата собственост, Управление на човешките ресурси и Икономика на труда. За същия период има учебна натовареност в магистърска степен по дисциплините Управление на заплатите и Бизнес преговори. От предоставената „Справка за учебната натовареност“ се вижда, че за периода 2016 – 2018 г. кандидатът в конкурса има отработени 1220 аудиторни часа, приравнени в упражнения, което е достатъчен атестат за неговата ангажираност в учебния процес. Отделно гл. ас. д-р Катя Антонова осъществява преподавателска дейност при обучението по професия „Брокер“, специалност „Недвижими имоти“ (теория и практика) към Национално сдружение „Недвижими имоти“ – гр. София.

Личните ми впечатления от гл. ас. д-р Катя Антонова са, че тя се е утвърдила като уважаван и етичен университетски преподавател, ползващ се с необходимия авторитет сред преподавателската колегия и студентите, доказан специалист в своята учебно-преподавателска дейност. Бих потвърдил впечатлението, което се поражда и от анализа на представените ми за рецензиране публикации, характеризиращи се със собствен стил на изложение, задълбоченост, с добра информираност на автора по изследваната проблематика и ясно изразени лични позиции.

Изложеното по-горе е достатъчно основание да се констатира, че кандидатът в конкурса за заемане на академичната длъжност „доцент“ напълно отговаря на изискванията по чл. 62, т. 2 във връзка с чл. 71, ал. 4 от ПУРПНСЗД в ИУ – Варна.

VI. Идентифициране на приносите в научноизследователската работа

Като цяло научната продукция на кандидата в конкурса притежава достойнства, които ми дават основание да ги дефинирам като негови научни и научно-приложни резултати и постижения. Научните и научно-

приложните приноси са предимно от методологичен характер и могат да бъдат систематизирани до следните:

1. Разширени са теоретико-методологичните познания на концепцията на устойчивото развитие на микро и от части на макро равнище, като са обособени четири относителни самостоятелни измерения – социално, икономическо, екологично и институционално. Въз основа на анализа на основни икономически показатели от практиката и на база методологични проучвания в специализираната литература е адаптирана и усъвършенствана система за оценка на устойчивото развитие посредством количествени и качествени показатели.
2. Адаптирани са известни модели и са конструирани нови авторски такива, които дават всеобхватна представа за устойчивото развитие на предприятията, група от предприятия или цели икономически сектори посредством възможностите за включване на различни и разнородни показатели (група от показатели) и тяхното притегляне посредством интегрален коефициент с тегло, подходящо конкретно за отделно предприятие. Приложението на моделите позволява осъществяването на допълнителен анализ и сценарийно планиране, както и за разработване на различни варианти за действие на организациите с цел осигуряване на устойчиво развитие при задоволяване на интересите на всички заинтересовани страни. Апробирани са авторски модели за оценка на устойчивото развитие с реални вторични и първични данни (от проведени анкетни проучвания) за строителни предприятия в България за периода 2005 – 2013 г.
3. Доразвити и обогатени са теоретико-приложните аспекти на същността и особености на системите за управление на човешките ресурси, като е разширена и допълнена методологичната база за тяхното изследване.
4. От научна гледна точка е усъвършенствана теорията на стратегическото управление на човешките ресурси посредством нейното доразвиване в някои от етапите на процеса на управлението: чрез усъвършенстване на заетите чрез обучение, привличане и задържане на таланти, управление ангажираността на заетите и промяна в парадигмата на лидерството.

5. Допълнени и доразвити са приложените аспекти на съвременните подходи за управление на знанията, като се акцентира върху необходимостта то да бъде обект на стратегическо планиране, с цел постигане на конкурентоспособност и устойчивост на стопанските организации.

Задълбоченото ми опознаване на научната продукция на гл. ас. д-р Катя Антонова в нейната цялост, вкл. обобщените оценки и изведените приноси моменти, позволяват да подчертая, че те са лично дело на кандидата. Обобщено научните постижения на участника в конкурса могат да бъдат отнесени към групата на „обогатяване на съществуващите знания“ и на „приложение на нови научни постижения в практиката“, а също така „формализиране на подходящ изследователски инструментариум за изучаване на управленски процеси и явления“.

От представената Справка за откритите цитирания се вижда, че кандидатът в конкурса има три цитирания, чрез които покрива изискването на ПУРПНСЗД в ИУ – Варна (за академична длъжност „доцент“).

Като цяло публикациите, учебниците и учебните помагала в по-голямата си част се отличават с прецизен и научен стил на изложение, което приемам като допълнителна положителна страна от дейността на кандидата в конкурса.

VII. Критични бележки и препоръки

В представените за рецензиране публикации на гл. ас. д-р Катя Антонова, според мен, няма сериозни слаби страни, погрешни постановки и/или изведени обобщения, които могат да намалят тяхното добро качество. В тази връзка считам за по-подходящо да направя целесъобразни препоръки към кандидата и по-скоро към неговите бъдещи академични предизвикателства, а именно:

- да продължи да работи активно в областта на научно-изследователката и публикационна дейност;
- да продължи да работи по актуализиране на учебното съдържание на съществуващите и разработването на нови учебни дисциплини, вкл. издаване на учебник по дисциплината „Устойчиво строителство“.

VIII. Заключение

Всичко изложено дотук в настоящата рецензия дава основание да се заключи:

1. Кандидатът в конкурса е с придобита образователна и научна степен „доктор“ по професионално направление 3.8. Икономика, научна специалност „Икономика и управление“.
2. Заема академична длъжност „главен асистент“ в Икономически университет – Варна от 2011 г.
3. Представил е монографичен труд, който съответства на чл. 71 (1) от ПУРПНСЗАД в ИУ – Варна.
4. Научната продукция на гл. ас. д-р Катя Антонова е достатъчна по обем, има пропорционална структура, актуална е по съдържание и в съответствие с чл. 71 (4) от ПУРПНСЗАД в ИУ – Варна.
5. Педагогическата активност на кандидата в конкурса е на необходимата висота и го представя като изграден университетски преподавател.

С убеденост давам положителна оценка за цялостната дейност на кандидата, който напълно отговаря на изискванията на Закона за развитие на академичния състав в Република България, Правилата за неговото прилагане и ПУРПНСЗАД в ИУ – Варна за заемане на академична длъжност „доцент“.

Позволявам си да препоръчам на уважаемите членове на Научното жури по конкурса да предложат на Факултетния съвет на Стопански факултет при Икономически университет – Варна да избере на академична длъжност „доцент“ по професионално направление 3.8. Икономика, научна специалност „Икономика и управление (човешки ресурси и строителство)“ гл. ас. д-р Катя Неделчева Антонова.

08.08.2018 г.

Рецензент:

/проф. д-р ик. н. Бойко Атанасов/